

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 211

van **AN MOERENHOUT**

datum: 21 februari 2022

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Europees voorstel tegen haatspraak - Standpunt Vlaanderen

Op 9 december 2021 heeft de Europese Commissie een voorstel aangenomen over "Een inclusiever en meer beschermend Europa: uitbreiding van de lijst van EU-misdrijven tot haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven", dat moet leiden tot een besluit van de Raad waarbij de huidige lijst van zogenaamde 'EU-misdrijven' zoals vastgelegd in artikel 83 VWEU (Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie). Een dergelijk besluit zou de Commissie in een tweede fase in staat stellen het rechtskader voor de bestrijding van haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven in de hele EU te versterken.

De Commissie is van mening dat haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven bijzonder ernstige misdrijven zijn vanwege hun schadelijke gevolgen voor de grondrechten, de individuen en de samenleving in het algemeen, waardoor de fundamentele waarden van de EU worden ondermijnd. Na de mededeling van de Commissie moet de Raad het eens worden over de aanneming van een besluit, met instemming van het Europees Parlement.

De directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie (DGE) houdt zich bezig met de voorbereiding, de bepaling, de vertegenwoordiging, het beheer en de follow-up van het Europese beleid van België. De DGE probeert over alle beleidsniveaus heen tot een gezamenlijk standpunt te komen in overleg en in samenwerking met de federale en de gedecentraliseerde lichamen zodat ons land met één stem kan spreken op het internationale toneel.

1. Zijn de ministers het al eens over een Vlaams standpunt met betrekking tot het voorstel van de Europese Commissie?
 - Zo ja, kan de minister dat standpunt toelichten?
 - Zo niet, tegen wanneer zal Vlaanderen binnen de DGE zijn standpunt toelichten? Kan de minister een zicht op de timing geven?
2. Als Vlaanderen het voorstel van de Commissie niet ondersteunt, wat zijn de knelpunten voor Vlaanderen?
3. Is de minister ervan overtuigd dat dergelijk initiatief van de Commissie belangrijk is voor de bescherming van de mensenrechten in Vlaanderen en Brussel?
4. De democratie wordt in Polen en Hongarije steeds meer teruggeschoven.



**Vlaams
Parlement**

Wat is de mening van de minister over het voorstel van de Commissie met betrekking tot achteruitgaande democratische staten zoals Polen en Hongarije?

5. Welke rol zal het Vlaams mensenrechteninstituut spelen in het opvolgen van de nieuwe Europese wetgeving en het beschermen van de mensenrechten?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 211 van 21 februari 2022

van **AN MOERENHOUT**

1-3. De Vlaamse Regering is principieel akkoord met het voorstel van de Europese Commissie. Tijdens de informele raad van ministers van Justitie op 4 februari jl. heeft België een positieve reactie geformuleerd op de Communicatie van de Commissie.

Aangezien het initiatief momenteel nog in embryonale fase zit, kan ik nog geen voorafname doen op het verdere verloop van het proces. De Belgische standpuntbepaling zal inderdaad via de directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie (DGE) verlopen.

4. U stelt terecht dat de democratische waarden in Polen en Hongarije zwaar onder vuur liggen. Onder meer op vlak van mediavrijheid, vrijheid van meningsuiting als de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht hebben beide landen stappen gezet die indruisen tegen de Europese waarden van de rechtstaat. De Europese Commissie heeft een aantal sanctiemechanismen ter beschikking om daartegen op te treden.

Zo kan ze lidstaten die de regels van de rechtsstaat systematisch en aanhoudend schenden volgens de 'artikel 7-procedure' hun stemrecht in de Raad afnemen.

Daarnaast heeft de Commissie sinds 1 januari 2021 ook de bevoegdheid om de betaling van EU-subsidies op te schorten wanneer een lidstaat tekortschiet bij het beschermen van de rechtsstaat. Op 16 februari jl. heeft het Hof van Justitie zich uitgesproken over de wettelijkheid van de koppeling van EU-financiering aan het rechtsstaat-mechanisme, nadat Polen en Hongarije beroep hadden aangetekend tegen dit Rule of Law-mechanisme. Het is nu aan de Europese Commissie om de verdere procedure ten aanzien van beide landen te initiëren.

5. Zoals u kan lezen in het voorontwerp van decreet tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut evenals de bijhorende Memorie van Toelichting krijgt het VMRI het mandaat om binnen de Vlaamse bevoegdheden toezicht te houden op de naleving van de mensenrechten, hierover te rapporteren en, indien nodig, aanbevelingen te formuleren om bestaande schendingen te herstellen of potentiële schendingen te voorkomen. Dit mandaat houdt onder meer in dat het VMRI op eigen initiatief of op verzoek van overheden adviezen kan uitbrengen over bijvoorbeeld voorstellen of ontwerpen van decreten of andere vormen van regelgeving, die voorzien in de omzetting van Europese wetgeving m.b.t. mensenrechten.